

VÍTÁ VÁS GLASGOW

VÍTÁ VÁS
GLASGOW

Glasgow City Council
Corporate Policy
City Chambers
Glasgow
G2 1DU

česká verze

Czech

VÍTA VÁS GLASGOW

Vítá vás Městská Rada Glasgow

Tento informační soubor je pro ty, kteří do Glasgowu přišli pracovat z Bulharska, České republiky, Estonska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Polska, Rumunska, Slovenska nebo Slovinska.

Soubor poskytuje základní informace o vašich právech a odpovědnostech během rezidence ve městě Glasgow. Podává také informace o telefonních číslech a místech, kde najdete další informace. Další informace o městě Glasgow najdete na internetové adrese www.glasgow.gov.uk

Internet můžete bezplatně používat v libovolné knihovně.

Pokud není uvedeno jinak, všechny služby uvedené v tomto souboru jsou bezplatné a důvěrné.

Doufáme, že se vám život a zaměstnání v Glasgowě bude líbit.

Dementi: vynasnažili jsme se, abychom se ujistili, že informace v tomto souboru jsou správné. Nemůžeme to ale zaručit. Na tyto informace se nelze dívat jako na ustanovení zákona. Vezměte prosím na vědomí, že telefonní čísla, náklady a jiné informace se mohou měnit.

Glasgow City Council
Oddělení podnikové strategie
City Chambers
Glasgow
G2 1DU

Tel: 0141 287 4604

Červenec 2006
Aktualizováno v listopadu 2007

Obrázky: www.seeglasgow.com

Obsah

Část 1	Základní informace o Skotsku a městě Glasgow	5
Část 2	Jak najít pomoc ve vašem jazyce	11
Část 3	Studium angličtiny	13
Část 4	Zaměstnání	14
	1. Všeobecné informace	
	2. Jak si najít práci	
	3. Vaše práva v zaměstnání	
Část 5	Bydlení	27
	1. Jak si najít bydlení	
	2. Život v komunitě	
	3. Obecní daň	
	4. Požární bezpečnost	
	5. Bezpečné používání plynu	
Část 6	Zdravotnické služby	41
Část 7	Služby pro ženy	47
Část 8	Děti a mládež	51
Část 9	Škola a vzdělávání	54
Část 10	Bezpečnost	59
	1. Policie a zločinnost	
	2. Řízení motorových vozidel	
Část 11	Knihovny	64
Část 12	Vaše práva k pobytu ve Spojeném království	66
Část 13	Návrat domů	67
Část 14	Další rady a informace	68

Základní informace o Skotsku a městě Glasgow

Skotsko je země, která je součástí Spojeného království. Spojené království je demokratické zřízení s volenou vládou se sídlem v Londýně. Samostatně zvolený Skotský parlament sídlí v Edinburghu a řeší jisté aspekty vládního působení, jako jsou vzdělávání a zdravotnické služby.

Každé území volí poslance (MP), poslance skotského parlamentu (MSP) a poslance Evropského parlamentu (MEP). Pokud si přejete zkontaktovat poslance MP, MSP nebo MEP, dostanete o tom informace v místní knihovně.

Počet obyvatelů Skotska je 5 milionů. Hlavním městem je Edinburgh a největším městem je Glasgow (600 000). Obyvatelstvo Glasgowa je rozmanité, jedna z 20 osob je menšinového etnického původu.

Glasgow leží na řece Clyde a byl proslulý jako významné průmyslové město. Průmysl již téměř zmizel a město je nyní známé jako nákupní a kulturní centrum. Podobně jako v případě jiných velkoměst, některé čtvrti jsou chudé a jiné bohaté a prosperující. Ke zlepšení ekonomie města a k propagaci tolerance a porozumění se vynakládá mnoho úsilí, zvláště v deprimovaných oblastech.

Městský úřad, pověřený správou Glasgowa, se nazývá Glasgow City Council (GCC). Tento úřad je odpovědný za každodenní organizaci života města – od škol, sběru odpadků až po muzea. Hlavní rozhodnutí vykonává Council (Rada), sbor zvolených představitelů. Každá oblast má svého vlastního představitele nazvaného councillor (radní). Svého radního můžete zkontaktovat v případě, kdy máte nějaké otázky ohledně služeb městského úřadu. Ve vaší místní knihovně vám sdělí, kdo je vaším radním a jak se s ním spojit.

Podnebí

Glasgow je na stejné zeměpisné šířce jako Moskva, vyznačuje se ale dosti stálým podnebím s docela teplým létem a mírnou zimou. Glasgow (a západní Skotsko) má více oblačnosti (a srážek) je ale teplejší než ostatní území Skotska. V zimním období budete potřebovat teplé, nepromokavé oblečení a obuv.

Měna

Britská měna je libra (£) šterlinků, kterou tvoří 100 pencí (p). Euro se obvykle nepřijímá.

Elektrina

Elektrina: standardní napětí je 240 V stř. proud, 50Hz.

Telefon

Většina veřejných telefonních automatů je na mince (10p, 20p, 50p a £1) s minimální částkou 40p. V mnoha z nich můžete také platit kartou a napojit se na e-mail nebo Internet. Čísla začínající na 0800 a 0808 jsou z veřejných telefonů a na některých mobilních sítích bezplatná. Číslo nouzového volání 999 je bezplatné.

Pomoc v nouzi

V případě nouze volejte číslo 999 z jakéhokoli telefonu. Toto číslo je bezplatné. Operátorovi sdělte, jaké služby vyžadujete: požárníky, policii nebo ambulanci. Udejte adresu místa, kde je třeba pomoci a své jméno.

Poštovní služby

Poštovní úřady prodávají poštovní známky, telefonní a energetické karty a vyměňují peníze. Najdete tam také tiskopisy na řidičské průkazy a silniční daň. Poštovní úřady také poskytují bankovní služby, můžete tam zaplatit účty a poslat peníze do zahraničí. Poštovní úřady jsou otevřeny od pondělí do pátku 9.00-17.30 hod. a v sobotu 9.00-12.30 hod. (hlavní pošta na 47 St Vincent Street je v sobotu otevřená až do 17.30 hod.).

Banky

Budete si muset otevřít bankovní účet, kde budete moci ukládat svůj výdělek a platit účty. Budete také možná chtít posílat peníze domů. Většina bank nabízí základní **běžný účet** (current account) a jiné mohou mít účty s dalšími funkcemi, které slouží k tomu, aby klienti mohli posílat peníze domů. Některé banky mají zjednodušený postup pro přistěhovalé pracovníky, kteří si chtějí otevřít účet, například od nich vyžadují méně dokladů o identifikaci. Viz níže:

Některé bankovní účty jsou bezplatné, za některé se musí platit a některé mají lepší funkce, podmínky, otevírací dobu a více poboček. Je tedy nejlépe se porozhlédnout.

K otevření účtu budete pravděpodobně muset zajít do místní pobočky a prokázat svou totožnost. Některé banky vyžadují pouze jeden průkaz totožnosti (např. cestovní pas).

Adresu nejbližší pobočky najdete na webových stránkách banky nebo můžete zatelefonovat do jejich zákaznického centra. Webové stránky a telefonní čísla uvádíme níže.

Dobrym zdrojem informaci je Úřad pro finanční služby (Financial Services Agency – FSA), kde vám vysvětlí různé typy bankovních účtů a jak si účet otevřít. www.moneymadeclear.fsa.gov.uk

Britská bankovní asociace (British Banking Association) nabízí leták o otevírání bankovního účtu, který dostanete na www.bba.org.uk

HSBC: nabízí běžný účet (s názvem UK! Passport), který je určen přistěhovalcům ze všech zemí. Účet je možno otevřít pouze s jednou formou identifikace, jako je cestovní pas.

www.hsbc.co.uk

Tel: 0800 032 4738

NatWest: žádné specifické produkty pro přistěhovalce pracovníky.

www.natwest.com

Tel: 0800 200 400

Lloyds TSB: nabízí tzv. běžný účet Silver, který je určen zvláště nově příchozím v Británii. Je ho možno otevřít pouze s jednou formou identifikace.

www.lloydstsb.com

Tel: 0845 3000 000

Barclays Bank: žádné specifické produkty pro přistěhovalce pracovníky.

www.barclays.com

08457 555 555

Clydesdale Bank: nabízí účet s názvem Ready Cash Account s jednou formou identifikace.

www.cbonline.co.uk

Tel: 0141 248 7070

Royal Bank of Scotland: nabízí přistěhovalcům účet Key Account. Jedná se o základní účet a k jeho otevření potřebujete dvě formy identifikace. Přistěhovalcům banka nenabízí žádné speciální služby.

www.royalbankofscotland.com

Tel: 0141 331 2131

Můžete také využít bankovních služeb na poště (viz stranu 6).

V Glasgowě najdete jiné velké banky, některé ale nenabízejí žádné zvláštní produkty či služby pro přistěhovalce; některé z nich požadují, aby přistěhovalci žili v zemi déle než jeden rok předtím, než si mohou otevřít bankovní účet. Banky si ale začínají uvědomovat, že se jedná o nový tržní sektor, a tak se vše neustále mění. Neustále sledujte nové produkty a nabídky.

Řízení motorových vozidel

K řízení motorového vozidla musíte být držitelem platného řidičského průkazu a být náležitě pojištěni (viz strana 61).

Čas

Čas se měří podle středního greenwichského času. AM znamená ráno a PM odpoledne. Čas se posunuje o hodinu dopředu od konce března do konce října. Většina jízdních řádů veřejné dopravy používá 24hodinový časový formát.

Televize

Pokud vlastníte televizní přijímač, musíte platit televizní poplatek. Jeho cena závisí od toho, zda se jedná o barevnou nebo černobílou televizi. Jak zaplatit televizní poplatek on-line můžete zjistit na www.tvlicensing.co.uk nebo na tel. č. 0845 601 5526. Placení je možné různými způsoby. Televizní poplatek můžete například koupit on-line nebo telefonicky použitím platební karty nebo ho zaplatit v hotovosti či na splátky v trafikách, obchodech a u benzinových pump, které jsou označeny symbolem PayPoints. Pokud si televizní poplatek nekoupíte, můžete být pokutováni až do výše £1 000. Pokud si byt či dům pronajímáte a televizní přijímač poskytl váš domácí, musí televizní poplatek zaplatit on.

Váhy a míry

Používá se metrický systém, je ale také rozšířený systém britský. Vzdálenost se měří v mílech. Potraviny, nápoje a benzin se prodávají v metrických mírách.

Knihovny

Knihovny naleznete ve všech čtvrtích (viz str. 64). Členové si mohou vypůjčit knihy zdarma. Mají tam také místní a celostátní noviny, nahrané knihy a disky DVD a CD. Všechny knihovny umožňují bezplatný přístup k počítačům a na Internet. Knihovny jsou vhodné k tomu, abyste zjistili, co se děje v místě, kde bydlíte. Nejbližší knihovnu najdete na www.glasgow.gov.uk nebo na tel. č. 0141 287 2999.

Levné živobytí

Levně můžete žít využíváním trhů, levných obchodů a charitních prodejen. Další informace obdržíte od místních obyvatel, sousedů nebo ve vašem společenském středisku, knihovně nebo na sociálním úřadu.

Kam jít a co dělat ve městě Glasgow

Glasgow má mnoho muzeí a galerií, parků, plaveckých bazénů a sportovních středisek. Ve většině muzeí se nemusí platit. Informace o tom, co ve městě Glasgow dělat a jak cestovat městem najdete v místní knihovně nebo na internetové adrese www.glasgow.gov.uk

Bezplatný internet

Bezplatný přístup na internet můžete získat v místní knihovně.

Jak najít pomoc a informace ve vašem jazyce

Instituce jako je policie, lékaři a místní úřad by měly poskytnout **bezplatné** tlumočnické služby, které jim pomohou provádět jejich služby. Pokud potřebujete tlumočnicka, požádejte o něj. Můžete požádat o tlumočnicka nebo tlumočnicki.

Dokumenty vám může přeložit překladatelská agentura **Glasgow Translation and Interpreting Service**. Ceny jsou různé.

Glasgow Translation and Interpreting Service

Napiershall Street Centre

39 Napiershall Street

G20 6EZ

Tel: 0141 341 0019

Studium angličtiny

Pro osoby, které se chtějí naučit anglicky nebo si svou angličtinu zdokonalit, existují jazykové kurzy.

Hlavními místy, kde se vyučuje angličtina jsou tzv. Colleges of Further Education (FE). Tyto školy často pořádají kurzy v místních společenských střediscích.

Informace o kurzech angličtiny v Glasgowě – nazývanými zkratkou ESOL (English for Speakers of Other Languages) najdete na internetovém seznamu na adrese www.glasgowesol.co.uk nebo www.diverseroutes.co.uk

Kurzy ESO v Glasgowě a jeho okolí nabízejí níže uvedené školy a univerzity. V některých případech je možnost financování nebo jiné pomoci.

Anniesland College www.anniesland.ac.uk	0141 357 3969
Cardonald College www.cardonald.ac.uk	0141 272 3333
Central College of Commerce www.centralcollege.ac.uk	0141 552 3941
Clydebank College www.clydebank.ac.uk	0141 951 2122
Glasgow College of Nautical Studies www.gcns.ac.uk	0141 565 2500
Glasgow Metropolitan College www.glasgowmet.ac.uk	0141 566 6222
John Wheatley College www.jwheatley.ac.uk	0141 778 2426
Langside College www.langside.ac.uk	0141 649 4991
North Glasgow College www.northglasgowcollege.ac.uk	0141 558 9001
Reid Kerr College www.reidkerr.ac.uk	0141 581 2222
Stow College www.stow.ac.uk	0141 332 1786
University of Glasgow www.gla.ac.uk/services/languagecentre	0141 330 2000
University of the West of Scotland: Paisley Campus www.paisley.ac.uk	0141 848 3000
University of Strathclyde www.strath.ac.uk/eltd	0141 552 4400

Zaměstnání

1. Všeobecné informace

Pokud jste z České republiky, Estonska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Polska, Slovenska nebo Slovinska:

Program registrace pracujících

Ohned poté, co začnete v Británii pracovat a nejdéle do jednoho měsíce, se musíte zaregistrovat u ministerstva vnitra v rámci **Programu registrace pracujících** (Worker Registration Scheme). Tento program se týká osob z České republiky, Estonska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Polska, Slovenska nebo Slovinska.

Registrace je velice důležitá, protože v prvním roce vašeho pobytu v Británii budete mít větší práva a budete ji také potřebovat, pokud chcete získat povolení k pobytu na delší dobu (viz str. 66).

Jak se zaregistrovat

Registrační formulář si vyžádejte telefonicky na č. 08705 210 224. Formulář a informace najdete také na www.workingintheuk.gov.uk nebo www.ind.homeoffice.gov.uk

Formulář musíte vyplnit vy a váš zaměstnavatel. Vyplněný formulář pošlete s následujícími:

- Dopis od vašeho zaměstnavatele potvrzující, že pracujete
- 2 fotografie pasové velikosti
- Cestovní pas/občanský průkaz
- £90.00 (poštovní poukázku, šek nebo zaplacení kreditní kartou – neposílejte hotovost)

O registraci musíte požádat do jednoho měsíce po nástupu do práce, jinak bude vaše zaměstnání nezákonné. O registraci musíte požádat pokaždé, když změníte zaměstnavatele.

Pokud jste samostatně výdělečně činní, musíte se co nejdříve registrovat u úřadu Her Majesty's Revenue and Customs na tel. č. 0845 9154515.

Pokud jste přijeli z Bulharska nebo Rumunska:

Většina Bulharů a Rumunů nemá právo v Británii pracovat. Kvalifikované osoby, méně kvalifikované osoby přijíždějící v rámci Programu sezónní práce v zemědělství (Seasonal Agricultural Workers Scheme) a také některé méně kvalifikované osoby v průmyslu na zpracování potravin mohou ale získat zaměstnání v Programu pro pracovníky z přístupových krajín (Accession Workers Scheme).

Program pro pracovníky z přístupových krajin (Accession Workers Scheme)

Ve většině případů bude mít osoba, ucházející se o kartu pracovníka z přístupových krajin, zaměstnavatele, pro kterého mají pracovat, a který jim zařídí schválení zaměstnání v rámci systému pracovních povolení. Pokud taková společnost obdrží schvalovací dopis, budete potom moci zažádat o kartu pracovníka z přístupových krajin. O kartu pracovníka z přístupových krajin musíte zažádat **předtím**, než začnete v Británii pracovat. Nebude vás to nic stát. Existují tři druhy karet:

- Modrá karta: pro vysoce kvalifikované pracovníky
- Žlutá karta: pro samostatně výdělečné osoby, soběstačné osoby a studenty
- Červenofialová karta: pro ty, kteří mají pracovní povolení

O registrační formulář požádejte na tel. č. 08705 210 224. Formulář a informace najdete také na www.workingintheuk.gov.uk

Karta pracovníka z přístupových krajin se vydává pro specifické zaměstnání. Pokud změníte zaměstnání, budete potřebovat novou kartu pracovníka z přístupových krajin.

Mít tuto kartu je velice důležité. Pokud kartu ke vstupu na pracovní trh nemáte, pracujete nezákonně. Můžete dostat okamžitou pokutu £1 000. Po nepřetržitém zákonném zaměstnání v délce 12 měsíců dostáváte plné právo žít v Británii jako pracující.

Další informace o programech Workers Registration Scheme a Accession Workers Scheme obdržíte na:

Worker Registration Team
Border and Immigration Authority
PO Box 4154
Sheffield
S1 9DW
Tel: 0114 207 6022
www.workingintheuk.gov.uk

Samostatně výdělečné osoby

Pokud jste samostatně výdělečná osoba, musíte se **okamžitě** zaregistrovat u Daňového a celního úřadu (HM Revenue and Customs) na tel. č. 0845 915 4515. Pozdní registrace se trestá pokutou £100.

Daně

Po nástupu do zaměstnání musíte platit vládě **daň z příjmů**. Přidělí vám daňový kód. Ten se používá k vypočítání výše daní, které máte platit. Daně z příjmu vám musí srážet váš zaměstnavatel, který je pak posílá na daňový úřad (Inland Revenue). Na začátku vašeho prvního zaměstnání v Británii budete pravděpodobně platit tzv. „provizorní daň“ do doby, než dostanete vlastní daňové číslo. Pokud se vrátíte do své vlasti, můžete část této daně dostat nazpět.

Číslo sociálního zabezpečení (NI)

Za účelem zákonného zaměstnání potřebujete číslo sociálního pojištění. Můžete o něj zažádat na tel. č. 0845 6000643. Žádost můžete také podat na nejbližším pracovním úřadě Jobcentre Plus/Jobcentre (viz str. 20/21). Musíte si telefonicky sjednat schůzku. Přineste sebou průkaz totožnosti a důkaz toho, že pracujete.

Každý pracovník musí vládě platit **příspěvky na sociální pojištění (NIC)**. NIC představuje daň, která umožňuje osobám nárok na určité státní dávky, např. nemocenské dávky. Daně z příjmu NIC vám musí srážet váš zaměstnavatel, který je pak posílá na daňový úřad (Inland Revenue).

Vaše číslo sociálního zabezpečení je vydáno specificky pouze pro vás. Používá se k záznamu plateb, které činíte a představuje vaše referenční číslo na pobírání sociálních dávek.

Někteří zaměstnavatelé vám mohou nabídnout práci bez placení sociálního zabezpečení nebo daní z příjmu. Takový postup je nezákonný a pravděpodobně se jedná o špatné zaměstnavatele.

Pokud pracujete nezákonně nebo neplatíte daně, znamená to, že pro vás bude obtížné získat ochranu v zaměstnání nebo pomoc od státu, když onemocníte nebo ztratíte zaměstnání.

Zaměstnání

2. Jak si najít práci

Město Glasgow nabízí mnoho pracovních příležitostí, včetně call center a cestovního ruchu (hotely a restaurace). Pro ty, kteří mají profesionální kvalifikaci, existují různé příležitosti. V oborech, jako jsou instalatéri, truhláři a elektrikáři, je nedostatek pracovních sil.

Kvalifikace

Pokud si chcete prověřit, jak se vaše kvalifikace srovnává s britským systémem (ekvivalence), kontaktujte NARIC na tel. č. 0871 330 7033 nebo na internetové adrese www.naric.co.uk. Dopis potvrzující ekvivalenci vaší kvalifikace stojí £47 (£39,99 když požádáte on-line). Pokud potřebujete pouze nějaké informace, volejte informační linku Britské rady (British Council Information Line) na tel. č. 0161 957 7755, kde pro vás provedou vyhledávání v databázi NARIC.

Hledání zaměstnání

Práci v Glasgowě můžete najít buď zažádáním přímo u zaměstnavatelů, v soukromých zaměstnaneckých agenturách nebo na pracovním úřadě Jobcentre Plus (viz níže).

Pracovní úřad JobCentre Plus: Jedná se o agenturu vládního úřadu ministerstva práce a důchodového zabezpečení. Tento úřad poskytuje pomoc a radu v otázkách zaměstnání, školení a informací o volných pracovních místech. Pokud chcete vědět, jak vám Jobcentre Plus může pomoci, nejnovější informace a rady ohledně práce v Británii, zajděte do nejbližší pobočky (viz strana 20 nebo 21).

Další informace najdete na internetových stránkách www.jobcentreplus.gov.uk nebo telefonicky na Jobseeker Direct, kde si promluvíte s poradcem na tel. č. 0845 6060234.

Organizace Careers Scotland

Careers Scotland nabízí bezplatné informace, rady a pokyny v otázkách zaměstnání, školení a vzdělávání. Tato organizace nenabízí volná místa. Poskytuje rady na plánování kariéry, informace o tom, jak si najít práci a rady jak sestavit životopis.

Tyto služby můžete obdržet:

- Telefonicky v jednou ze čtyř středisek Careers Scotland v Glasgowě:
Centrum: 9 Renfield Street, G2 5EZ
Jižní část: 1018 Cathcart Road, G42 9XL
Západní část: 3 Byres Road, G11 5RD
Východní část: 121 Salamanca Street, G31 5EX
- Telefonicky na čísle 0845 8 502 502 (místní sazba)
- Na internetových stránkách, kde najdete zvláštní část pro osoby, které právě přijely do Británie:
www.careers-scotland.org.uk/Movingtoscotland/MovingtoScotland.asp

Podnikatelské centrum pro příslušníky etnických menšin (EMEC)

EMEC poskytuje zaměstnanecké služby pro komunity lidí tmavé pleti a etnických menšin v Glasgowě. Služby zahrnují rady o zaměstnání, vyhledávání zaměstnání a sestavování životopisů.

423 Paisley Road West, G51 1PZ

Tel: 0141 419 0327

www.emecglasgow.org.uk

Zaměstnanecké agentury: v Glasgowě najdete mnoho zaměstnaneckých agentur. Jejich adresy můžete najít na internetu. Soukromé zaměstnanecké agentury nemají účtovat poplatky za to, že vám najdou práci.

Noviny: volná místa se inzerují v glasgowských novinách a na jejich webových stránkách. Jedná se např. o Evening Times, The Herald, Sunday Mail a Daily Record. Noviny si můžete bezplatně přečíst v libovolné knihovně a na Internetu.

Internet: na internetu je mnoho webových stránek nabízejících práci (např. www.s1jobs.com).

Náborové výstavy: hledejte náborové výstavy (job fairs). Tyto akce jsou inzerovány v novinách, v Jobcentre Plus a v rádiu.

Inzeráty: prohlédněte si výlohy v místních obchodech a vývěsní tabule v obchodech, kavárnách a supermarketech.

Informace o samostatném podnikání obdržíte na úřadě Jobcentre Plus nebo Scottish Enterprise Glasgow na adrese Atrium Court, 50 Waterloo Street, Glasgow G2 6HQ, Tel.: 0141 204 1111
www.scottish-enterprise.com

Samostatně výdělečná činnost a vedení vlastní firmy

Organizace Business Gateway poskytuje počáteční služby podpory pro přistěhovalce. Mnoho nových občanů, kteří mají chuť začít s podnikáním, musí čelit mnoha překážkám, jako je jazyková a kulturní bariéra a přístup k financím. Business Gateway vám může poskytnout rady, školení a podporu, informace o dalších požadavcích na to, jak začít podnikat a vysvětlit vám poměry na britských trzích. Volejte 0845 609 6611 nebo navštivte www.bgateway.com

Jobcentre Plus

V Jobcentre Plus najdete rady ohledně zaměstnání a státních dávek. Existují oddělené úřady Jobcentre (zaměstnanecký) a úřad pro sociální zabezpečení (Social Security) (příspěvky).

Jobcentre Plus

Anniesland Jobcentre Plus	21 Herschell Street Anniesland, G13 1HT	0141 950 5100
Bridgeton Jobcentre Plus	9 Muslin Street Bridgeton, G40 4AZ	0141 551 3000
Castlemilk Jobcentre Plus	Unit 1, Castlemilk Arcade Dougrie Drive, G45 9AA	0141 800 3400
Corunna House Jobcentre Plus	(District Office) Ground Floor 39 Cadogan Street, G2 7SS	0141 207 3809
Drumchapel Jobcentre Plus	67 Kinfauns Drive Drumchapel, G15 7TG	0141 800 2600
Easterhouse Jobcentre Plus	Shandwick Street G34 9DR	0141 800 6000
Glasgow City Jobcentre Plus	354 Argyle Street G2 8LX	0141 800 3300
Govan Jobcentre Plus	779-787 Govan Road G51 3JY	0141 800 6400
Hillington Jobcentre Plus	Queen Elizabeth Avenue G52 4TJ	0141 800 6500
Langside Jobcentre Plus	152-158 Battlefield Road G42 9JT	0141 800 3100
Maryhill Jobcentre Plus	1460-1470 Maryhill Road G20 9DH	0141 800 2400
Newlands Jobcentre Plus	8 Coustonholm Road G43 1SS	0141 636 8100
Parkhead Jobcentre Plus	1181 Duke Street G31 5NW	0141 800 3000

Partick Jobcentre Plus	20 Benalder Street G11 6QN	0141 337 7100
Shawlands Jobcentre Plus	118-122 Kilmarnock Road G41 3NF	0141 800 3600
Shettleston Jobcentre Plus	955 Shettleston Road G32 7NY	0141 532 8500
Springburn Jobcentre Plus	200 Atlas Road G21 4DL	0141 557 4000

Jobcentre

Laurieston Jobcentre	101-109 Devon Place G41 1RD	0141 800 3737
-------------------------	--------------------------------	---------------

Social Security

Laurieston Social Security Office	159-181 Pollokshaws Road G41 1PW	0141 420 4100
--------------------------------------	-------------------------------------	---------------

Rady ohledně vašich práv

Každá osoba, která pracuje, má základní práva. Tyto práva máte, pokud pracujete na částečný úvazek (méně než 16 hod.) nebo na úvazek plný. Zákoník práce je složitý a práva se liší podle životních okolností. Pokud si něčím nejste jisti, **vyhledejte pomoc**.

Místa, kde začít s hledáním pomoci a rady:

Projekt Kongresu odborových svazů pro přistěhované pracovníky (TUC Migrant Workers Project): viz www.worksmart.org.uk nebo volejte TUC na čísle 0870 600 4882 a vyžádejte si výtisk Working in the UK: your rights (Práce v Británii: vaše pracovní práva). Tato brožura je k dispozici v lotyštině, maďarštině, estonštině, češtině, slovenštině a polštině.

Skotský Kongres odborových svazů (Scottish TUC): Na tel. čísle 0141 337 8100 obdržíte informace o tom, do jakých odborových organizací vstoupit a jinou běžnou pomoc; nebo také na www.stuc.org.uk

Správní orgán vydávající licence pro zprostředkovatele práce (Gangmasters Licensing Authority): Gangmasters Licensing Authority (GLA) poskytuje licence komukoli, kdo zajišťuje pracovníky nebo pracovní služby v zemědělství, zahradnictví, lesnictví, rybářství, sběru koryšů a průmyslu na zpracování a balení potravin a nápojů. Pokud vás v těchto průmyslových oborech vykořisťují, spojte se s GLA, který byl ustaven k dohledu nad spravedlivým zacházením se zaměstnanci a hájení jejich zájmů. Další informace: www.gla.gov.uk nebo volejte 0845 602 5020.

Citizens Advice Bureau (občanská poradna, viz str. 68)

ACAS: viz www.acas.org.uk nebo volejte linku pomoci 08457 47 47 47

Vaše práva zahrnují:

Písemné prohlášení:

váš zaměstnavatel vám musí do dvou měsíců po nástupu do zaměstnání předat písemné prohlášení udávající váš plat, pracovní dobu, dovolené a tak dále. **Před jeho podepsáním se ujistěte, že všemu dobře rozumíte.**

Výplatní páska/lístek: váš zaměstnavatel vám musí dát výplatní lístek za každou výplatu. Lístek musí vykazovat vyplacenou částku a výši srážek na daně a sociální zabezpečení (viz str. 16).

Minimální zákonná mzda: minimální mzda, kterou vám musí platit za každou hodinu vykonané práce:

- 22 a starší £5,52
- 18-21 let £4,60
- 16-17 let £3,40

Pro pracující v zemědělství existuje rozdílná minimální mzda.

Pokud vám zaměstnavatel poskytuje ubytování, nesmí vám za to srážet více než £30,10 za týden. Pokud vám zaměstnavatel zajišťuje dopravu do zaměstnání a zpět domů, může vám to srážet z platu. Zaměstnavatel vám nemůže srážet cenu jídel a občerstvení.

Pokud vám zaměstnavatel platí méně než minimální mzdu, porušuje tím zákon.

Další informace obdržíte na lince pomoci o minimální mzdě na čísle 0845 6000 678 nebo na webových stránkách www.dti.gov.uk

Práva a pracovní doba: přestávky, dovolená, plat za dovolenou a omezená týdenní pracovní doba:

- Právo nepracovat více než 48 hodin týdně
- Pracovní přestávky v délce 20 minut každých 6 hodin (více, pokud vám není 18 let)
- Placená roční dovolená v délce 4 týdnů

Ochrana zdraví a bezpečnost práce: zaměstnavatel vám musí zajistit zdravé a bezpečné pracoviště.

Právo ke vstupu do odborové organizace: nesmíte být diskriminováni za to, že chcete vstoupit do odborů.

Právo proti diskriminaci: z důvodů rasy, pohlaví, neschopnosti, věku, těhotenství, sexuální orientace, náboženství nebo víře se s vámi nesmí zacházet méně příznivě než s ostatními pracovníky.

Více informací dostanete na lince TUC Know Your Rights na čísle 0870 600 4882 nebo Scottish TUC na čísle 0141 337 8100.

Dávky v zaměstnání

Pokud jste zaměstnaní a onemocníte nebo otěhotníte, můžete mít právo na nemocenské nebo mateřské dávky. Závisí to na vaší situaci a zaplacených příspěvcích na národní pojištění (NIC).

Pokud máte nízký plat, můžete mít nárok na bytovou podporu, dávky na obecní daně a pracovní daňové dobropisy.

K tomu, abyste mohli tyto dávky pobírat, musíte být zaregistrováni v Programu registrace pracujících (Worker Registration Scheme) a platit příspěvky NIC.

Další informace a jak se zaregistrovat vám podá místní pobočka Jobcentre Plus/Jobcentre (viz strana 20 nebo 21).

Jiné státní dávky

Po odpracování více než 12 měsíců v Británii máte nárok na stejnou podporu jako občané Británie. To zahrnuje státní dávky jako například příspěvky pro ty, kteří si hledají práci v případě, že můžete pracovat ale jste nezaměstnaní a podporu při nízkém příjmu a invalidní dávky pokud nejste schopni pracovat.

Místní pobočka Jobcentre Plus nebo Social Security vám podá více informací o sociálních dávkách a jak o ně požádat (viz stranu 20/21, kde najdete adresu nejbližší pobočky).

NEZAPOMEŇTE:

Musíte se zaregistrovat do Programu registrace pracujících (Worker Registration Scheme – WRS) nebo pokud jste z Bulharska nebo Rumunska, do Programu pro pracovníky z přístupových krajín (Worker Accession Scheme). I když registrace v WRS stojí £90, znamená to pro vás, že budete pracovat legálně a budete mít více práv a větší ochranu.

Pokud vás do Glasgowa přivedli proti vaší vůli nebo vás nutí vykonávat nějakou nebezpečnou práci nebo práci, o které si myslíte, že je nezákonná, kontaktujte policii.

*Máte problémy s
penězi?*

*Jsme tu, abychom vám
pomohli – a bezplatně.*

Pokud máte potíže s placením dluhů, mohou vám pomoci naše rady.

GAIN je síť agentur, které poskytují rady ohledně problémů s placením dluhů. Informace jsou bezplatné, nestranné a důvěrné. Telefonní hovory z pevných linek a některých mobilních stanic jsou bezplatné.

Více informací obdržíte na tel. čísle **0808 801 1011**
nebo na stránkách www.gain4u.org.uk

Glasgow's Advice &
Information Network

Bydlení

1. Jak si najít bydlení

Otázku bydlení pro vás možná vyřešil zaměstnavatel. Pokud ne, existují různé možnosti:

Ubytování se snídaní: (Bed and breakfast): může být nákladné ale může vám pomoci na několik dní.

Ubytovny: například Euro Hostel nebo Backpackers poskytují společné ložnice přibližně £14 za noc.

Informace o hostelech a ubytováních se snídaní obdržíte od Tourist Information na adrese 11 George Square, G2 1DY, tel: 0141 204 4400
E-mail: enquiries@seeglasgow.com nebo na internetových stránkách www.seeglasgow.com

Soukromé ubytování: ubytování si můžete pronajmout u soukromého majitele (angl. landlord). Výše nájemného je po celém městě různá, ale očekávejte, že za jeden pokoj ve společném bytě zaplatíte měsíčně okolo £200-£250 plus účty, a od £550 za tříložnicový byt. Informace o pronájmu ubytování najdete v úterním vydání novin Evening Times, v realitních kancelářích a ve výlohách místních obchodů.

Obecní byty: pronajímané od bytového sdružení Glasgow Housing Association nebo jiných sdružení (registrovaný sociální bytný) nebo bytových družstev. Tyto organizace poskytují finančně dostupné bydlení. Předtím, než se můžete zapsat do pořadníku na byt od bytového sdružení musíte vyplnit žádost (na ubytování můžete nějakou dobu čekat, podle toho, co vyžadujete). Seznam bytových sdružení v Glasgowě můžete obdržet od Federace skotských bytových sdružení (Scottish Federation of Housing Associations) na internetové adrese www.sfha.co.uk nebo telefonicky na čísle 0141 332 8113.

Koupě bytu nebo domu: byt nebo dům si můžete koupit. Ceny jsou různé po celém městě. Před finanční půjčkou (hypotékou) a koupí domu se musíte s někým poradit.

Jste bezdomovec?

V určitých situacích vám ubytování pomůže najít místní úřad Glasgow City Council. Pokud v Británii pracujete déle než 12 měsíců, můžete mít nárok na asistenci při hledání místa k bydlení. Pokud ještě nepracujete celých 12 měsíců, nárok již můžete mít za předpokladu, že jste registrováni v programu Worker Registration Scheme a pracujete pro téhož zaměstnavatele, který je uveden ve vašem osvědčení o registraci. Informace a rady obdržíte telefonicky na BEZPLATNÉM čísle 0800 838 502 (24 hod.), ve středisku Hamish Allan Centre na adrese 180 Centre Street nebo od místního sociálního týmu (Community Casework Team).

Soukromé ubytování

Většina nově příchozích pracovníků si pronajímá soukromé ubytování. Několik poznámek o pronajímání:

1. Bytný by měl být **zaregistrován**. To znamená, že se jedná o bytného, který je „způsobilý a náležitý“ a splňuje určité normy. Registraci bytného si můžete ověřit na tel. č. 0800 027 0414 nebo on-line na www.landlordregistrationscotland.gov.uk
2. Pokud v domě žijí nejméně tři osoby bez příbuzenského poměru, které sdílejí záchod, koupelnu a kuchyň, musí mít majitel licenci na pronajímání domu vícerym najemníkům (**HMO – House in Multiple Occupation**). Zda má majitel licenci HMO můžete prověřit voláním na městský úřad Glasgow City Council na čísle 0141 287 4535.
3. Od majitele bytu musíte dostat **smlouvu o podnájmu**. Jedná se o smlouvu, kterou oba podepíšete a která uvádí vše, co se od vás a majitele očekává. **Před jejím podepsáním se ujistěte, že všemu dobře rozumíte**. Pokud máte nějaké pochybnosti, nechte si poradit od jedné z organizací uvedených na konci této části.
4. Smlouva o podnájmu bude obsahovat, co je součástí podnájmu, například nábytek. **Nebude** pravděpodobně zahrnovat topení, elektřinu nebo telefon. Uveden bude také počet osob, které mohou v bytě bydlet a jestli jsou povolena domácí zvířata.
5. Podmínky smlouvy o podnájmu musíte dodržovat. Ve vašem bytě například nesmí žít více osob než je uvedeno ve smlouvě. V případě porušení podmínek smlouvy o podnájmu vás může majitel nechat vystěhovat.
6. Podmínky smlouvy o podnájmu musí dodržovat také majitel.

7. Jako nájemník máte práva a také povinnosti. Majitel bytu musí, například, udržovat izolaci domu proti vodě a větru a dům musí být způsobilý k obývání ještě než se do něho nastěhujete. Provádění velkých oprav je odpovědností majitele. Vaší povinností je udržovat byt v čistotě a v dobrém pořádku. Pokud si pronajímáte dům, znamená to také jeho přilehlé pozemky (viz str. 33).
8. Pokud majitel bytu opravy nebo údržbu zanedbává navzdory vaším žádostem, měli byste si vyžádat radu od týmu Private Rented Housing Panel: 140 West Campbell Street, G2 4TZ Tel.: 0141 572 1170.
9. Jako podnájemníka vás majitel nemůže prostě z bytu vyhodit. Chrání vás zákon. Ochrana závisí na typu smlouvy, kterou máte a na vašich životních okolnostech. Je důležité, abyste si **vyžádali radu** v případě potíží s vaším bytným nebo pokud vám vyhrožuje vystěhováním. Spojit se můžete s jakoukoli organizací uvedenou v této části.

Placení nájemného

před nastěhováním můžete být požádáni o zaplacení **zálohy**: zajišťovací záloha se platí, když souhlasíte s převzetím ubytování; a/nebo zabezpečovací záloha, která slouží k pokrytí veškerých škod nebo ztrát.

Předtím, než něco zaplatíte nebo se do prostor nastěhujete, byt/dům a jeho obsah zkontrolujte. Výše zálohy většinou představuje měsíční nájem a nesmí být více než je hodnota nájmu za dva měsíce. Majitel vám musí zálohu vrátit, když se vystěhujete za předpokladu, že je byt/dům ve stejném stavu jako když jste se tam nastěhovali, a nejsou žádné nezaplacené účty.

Společně s nájmem musíte platit také obecní daně (viz str. 35).

Rady a informace

Bezplatné rady a informace obdržíte zkontaktováním nejbližšího sociálního týmu (Social Work Services Community Casework Team – viz str. 31), organizace Shelter nebo občanské poradny Citizen's Advice Bureau. Pokud potřebujete tlumočníka, požádejte o něj.

Městský úřad Glasgow City Council vydal užitečný průvodce ubytováním Housing Options, který najdete na internetové adrese

www.glasgow.gov.uk/housingoptions

Pomocné ubytovací centrum Shelter (Shelter Housing Aid Centre)

První patro, dveře 2, Breckenridge House
274 Sauchiehall Street, G2 3EH
Tel: 0844 8935560

www.shelter.org.uk

Urgentní pomoc najdete na Shelterline:
0808 800 4444 (bezplatné volání non-stop)

Glasgow Ústřední centrum poradenských služeb pro veřejnost (Glasgow Central Citizens Advice Bureau)

88 Bell Street, G1 1LQ
Tel: 0141 552 5556

www.adviceguide.org.uk

Poradenství pro veřejnost

(Citizens Advice Direct):
Telefonní poradna: 0870 290 3000

Sociální služby

Community Casework Team West

52/54 Dunkenny Square

Drumchapel, G15 8NB

Tel: 0141 287 3158

Community Casework Team North West

35 Church Street, G11 5JT

Tel: 0141 276 3184

Community Casework Team North

30 Mansion Street, G22 5SZ

Tel: 0141 276 6169

Community Casework Team East

33 Burnmouth Road, G33 4ST

Tel: 0141 276 6153

Community Casework Team North East

33 Burnmouth Road, G33 4ST

Tel: 0141 276 6153

Community Casework Team South East

1st Floor, TwoMax Building

187 Old Rutherglen Road, G5 0RE

Tel: 0141 276 8201

Community Casework Team South

1st Floor, TwoMax Building

187 Old Rutherglen Road, G5 0RE

Tel: 0141 276 8201

Community Casework Team Greater Pollok

27 Brockburn Road

Pollok, G53 5BG

Tel: 0141 287 1588

Community Casework Team South West

299/301 Shieldhall Road

Govan, G51 4HB

Tel: 0141 880 9936

Bydlení

2. Život v komunitě

Je důležité, aby každý obyvatel Glasgowa dbal o své okolí a dobře vycházel se svými sousedy a ostatními osobami žijícími v sousedství. O tom existují určitá základní pravidla:

Péče o svůj domov

Je důležité starat se dobře o domácnost a udržovat byt/dům v čistotě a v dobrém stavu.

Domov není určen k tomu, aby se používal jako dílna nebo ke skladování například elektrických zařízení.

Přelidnění

V každé místnosti vaší domácnosti by neměly žít více než dvě osoby. Pokud má tedy dům tři místnosti, nesmí tam žít více než 6 osob. (Jeden dospělý je to samé jako dvě děti do 10 let.) Přelidnění má za následek problémy s bezpečností a se sousedy. Přelidnění také pravděpodobně porušuje smlouvu, kterou máte s domácím, který vás za to může nechat vystěhovat.

Bydlení v bytě

Pokud žijete v Glasgowě, bydlíte asi v činžovním bytě. Bydlení v činžáku funguje nejlépe za předpokladu, že jste ohleduplní k těm, kteří žijí v bytech ve vaší blízkosti.

Čištění schodišť: čištění společných schodů je vaší povinností, ne majitele bytu. V údržbě schodů a odpočívadel se musíte střídat.

Hluk: hluk se rozléhá a tak je nutné udržovat klid mezi 11 hodinou večer a 9 hodinou ráno a být ohleduplný v ostatní době, zvláště v neděli. Nehrajte hlučnou hudbu, zvláště v této době, hlučná hudby často způsobuje problémy se sousedy.

Voda: Pozor na únik vody a přetékajícího dřezu nebo vany; voda může proniknout podlahou do bytu pod vámi a způsobit velké škody.

Zadní dvůr: Jedná se o prostor za budovou, kde si hrají děti a věší se prádlo na šňůry. Tento prostor musíte udržovat v čistotě a bezpečný pro děti. Je to povinnost vaše, ne majitele budovy.

Odpadky

Městský úřad odváží odpadky jednou za týden.

S odpadky je mnoho problémů.

Odpadky **musíte** dávat **pouze do poskytnutých popelnic.**

Nesmíte nechávat odpadky na jiném místě.

Po použití **musíte** vrátit víko na popelnici.

Pokud se vaše odpadky do popelnice nevejdou, **zkontaktujte městský úřad.**

Nevybírejte odpadky z ostatních popelnic.

Nedovolte, aby si děti hrály poblíž popelnic nebo aby z nich vybíraly odpadky.

Starý nábytek a objemné předměty

Městský úřad odváží jednou týdně předměty, které se nevejdou do popelnic a také starý nábytek, např. postele. Na tel. č. 0141 287 9700 zjistíte, který den v týdnu je odvoz ve vašem bydlišti.

Předměty vynesete ven na ulici v **den odvozu**. Mimo den odvozu je ven nevynášejte. Ve dnech pracovního klidu se odpadky neodvázejí.

Pokud chcete odvézt **ledničku**, volejte na číslo 0141 287 9700, ledničky se odvázejí odděleně.

Hygiena

Močení a vyprazdňování se ve slepých uličkách, dvorcích a na ulici je nezákonné.

Pokud se ve vaší domácnosti objeví švábi, musíte se jich zbavit, protože ohrožují zdraví. Informace o tom, jak se zbavit švábů obdržíte od střediska pro ekologické služby Environmental Services Access Centre (viz strana 34).

Na ulici

Shromažďování velkého počtu osob na ulici není protizákonné. Mějte ale na vědomí, že lidé se mohou bát, když vidí velkou skupinu lidí na rohu ulice. Může to způsobit problémy ve vašem bydlišti.

Žebrání na veřejnosti se netrpí a za některých okolností může být výsledkem zadržení policejními orgány.

Další informace

Volejte středisko pro ekologické služby Environmental Protection Services Access Centre na čísle 0141 287 9700 nebo navštivte www.glasgow.gov.uk (environmental protection service).

Bydlení

3. Obecní daň

Pokud vlastníte nebo si pronajímáte byt/dům, musíte platit obecní daň. Jedná se o místní daně za služby jako jsou školy, knihovny, veřejné osvětlení a voda.

Kolik budete platit

Výše daně závisí na hodnotě vašeho domova.

Kdo platí obecní daň

Obecní daň musí platit většina osob starších 18 let. Existují snížené daně, například pokud žijete sami. Další informace dostanete na daňové lince Council Tax Enquiry: 0845 600 8040 nebo navštivte www.glasgow.gov.uk

Jak se platí obecní daň

Platí se měsíčně. Placení je možné různými způsoby. Platit můžete on-line, v místní pokladně městského úřadu nebo v určitých obchodech nebo supermarketech (paypoint). Daň také můžete platit bezhotovostním placením přímo z vašeho bankovního účtu.

Když si placení nemůžete dovolit

Pokud máte nárok na sociální dávky nebo máte nízký plat, můžete požádat o slevu na dani. Další informace obdržíte na daňové lince Council Tax Enquiry.

V případě nedoplatků

Je důležité, abyste ke splacení obecní daně činili pravidelné splátky. Pokud tak neučiníte, můžete dostat pokutu v hodnotě dalších 10 % a v krajním případě i soudní řízení.

Pokud si nemůžete dovolit obecní daň platit, oznamte to městskému úřadu. Čím dříve jim to oznámíte, tím dříve vám pomohou vše vyřešit takovým způsobem, abyste se nezahlížili.

Další informace

The Council Tax Office
45 John Street, G1 1JE

Daňová linka Council Tax Enquiry Line: 0845 600 8040
Email: counciltax@fs.glasgow.gov.uk

www.glasgow.gov.uk

PRINCES SQUARE

مركز الأمير سلطان
الرياض
السوق
↓
↓
↓

PRINCES SQUARE

Na této stránce najdete informace o požární prevenci a co dělat v případě požáru. Tyto informace si pozorně přečtete. Zajistěte, aby **všechny osoby, které u vás bydlí věděly, co dělat v případě požáru.**

Požární prevence

Požární sbor Strathclyde Fire and Rescue nabízí BEZPLATNÉ návštěvy na téma požární bezpečnosti. Přijdou vás navštívit a řeknou vám, jak bezpečná je vaše domácnost. Podají vám informace a rady a pokud to bude nutné, BEZPLATNĚ nainstalují 10letý požární hlásič. Návštěvu si můžete objednat na čísle 0800 0731 999.

Cigarety a požár

Kouření je hlavní příčina úmrtí při požárech domácností. V Glasgowě zahynulo loni osm lidí při požárech způsobených hlavně kouřením. Proto tedy:

- Buďte opatrní při zacházení se zápalkami a zapalovači
- Buďte opatrní při zhášení cigaret
- Buďte opatrní při vyprazdňování popelníků
- Zvláště buďte opatrní pokud jste unaveni nebo jste pili alkohol
- Zajistěte, aby vám fungovaly požární hlásiče

Požární hlásiče

V každém patře vaší domácnosti by měl být alespoň jeden požární hlásič. V některých domech jsou napájeny ze sítě. Většina z nich ale používá baterie s dlouhou životností. Kontrolujte je jednou týdně stisknutím testovacího tlačítka. Baterie vyměňujte jednou za rok. Pokud potřebujete nový požární hlásič, volejte 0800 0731 999 a sjednejte si domácí návštěvu.

Bydlení v bytech

Vaše budova byla navržena a postavena s ohledem na protipožární ochranu. Stěny a dveře mezi byty jsou vyrobeny z ohnivzdorných materiálů a zastaví rozšiřování požáru. Zajistěte následující:

- Schodiště a chodby musí být volné a nesmí se tam povalovat osobní věci a odpadky.
- Trasy nouzového úniku musí být vždy průchodné

V případě, že se spustí váš požární hlásič nebo objevíte požár:

Řekněte to všem doma a zajistěte, aby dům co nejdříve opustili.

Zavřete dveře.

Venku potom zavolejte 999 z jakéhokoli telefonu a vyžádejte si požárníky (Fire Service). Sdělte jim adresu místa, kde je požár.

VYJDĚTE, NEVRACEJTE SE A ZAVOLEJTE POŽÁRNÍKY!

Pokud jste ve věžovém činžáku:

- **Neopouštějte** byt přes balkón pokud to není náležitý nouzový východ.
- **Nejezděte** výtahem – sejděte po schodech.
- Volejte 999 a požádejte o požárníky (Fire Service). Udejte svou adresu a poschodí, kde je požár.

Pokud je požár v jiném bytě:

Pokud ve vašem bytě není žádný kouř nebo oheň, zůstaňte doma. Postavte se k oknu, aby vás bylo vidět.

Pokud je ve vašem bytě oheň nebo kouř, odejděte bezpečnou trasou.

V každém patře výškového činžáku musí být nápisy.

- **Nejezděte** výtahem – sejděte po schodech.
- Volejte 999 a požádejte o požárníky (Fire Service). Sdělte jim kde je požár.

Další informace:

www.strathclydefire.org

www.dontgivefireahome.com

Bydlení

5. Bezpečné používání plynu

Pokud si byt/dům pronajímáte, váš domáci musí zajistit následující:

- Všechny plynové spotřebiče, jejich instalace a kouřovody musí být bezpečné
- Roční kontroly jsou prováděny technikem CORGI (Council for Registered Gas Installers)
- Obdržíte kopii bezpečnostního záznamu

Pokud máte obavy z toho, že není bezpečný nějaký plynový spotřebič nebo jeho zapojení, volejte CORGI.

Informace obdržíte na www.trustcorgi.com nebo na tel. č. 0800 915 0485

Nouzová situace s plynem

Pokud cítíte plyn nebo si myslíte, že někde uniká plyn či oxid uhelnatý, musíte **ihned**:

- Vypnout hlavní uzávěr plynu u plynoměru
- Uhasit otevřený oheň
- Otevřít okna a dveře
- Vyhledat lékařskou pomoc (pokud byl někdo vystaven oxidu uhelnatému)
- V případě potřeby zavolat pohotovostní služby: policii, požárníky nebo ambulanci

Nezapínejte a nevypínejte žádné elektrické světlo nebo spotřebič, mohlo by to vyvolat jiskření.

Volejte číslo nouzového volání plynových služeb na: 0800 111 999

MERCHANT CITY

Zdravotnické služby

Zdravotnické služby poskytuje Státní zdravotní péče (National Health Service – NHS). Většina zdravotnických služeb je přístupná přes praktického lékaře (General Practitioner – GP). **U GP se zaregistrujte co nejdříve – nečekejte, až onemocníte nebo na nějaký problém.**

Pokud nejste registrováni a vážně onemocníte, jděte do nejbližší nemocnice, která má lékařskou pohotovost (Accident and Emergency).

Veškeré **zdravotnické** služby NHS jsou bezplatné. Praktický lékař může účtovat za zdravotní prohlídky pro zaměstnavatele či pojišťovací společnosti, soukromá zdravotní osvědčení, osvědčení k cestování do zahraničí a některé očkování pro cesty do zahraničí. Je možné, že budete muset přispět k ceně některých léků (viz strana 43) a zubního či očního ošetření (viz strana 44).

Registrace u praktického lékaře (GP)

Registrovat byste se měli u GP ve vašem bydlišti. Seznam praktických lékařů najdete v knihovně nebo na internetové adrese www.show.scot.nhs.uk. Také se zeptejte svých přátel a sousedů, kde jsou lékaři GP.

Jděte do lékařské ordinace a požádejte, aby vás zapsali do seznamu pacientů. Za tento úkon se neplatí. Můžete požádat o praktickou lékařku.

GP vás může odmítnout za předpokladu, že jejich seznam pacientů je již plný. Pokud máte při hledání praktického lékaře problémy, spojte se s oddělením Practitioner Services Department na čísle 0141 211 0676.

Při registraci vám praktický lékař řekne, jaké dokumenty potřebuje k potvrzení vašeho statutu v Británii. Pokud jste, například, členem státu Evropského hospodářského prostoru (EEA) a plánujete zůstat v Británii natrvalo, lékař vás požádá o dokumenty jako je potvrzení o placení obecní daně, které svědčí o vašich úmyslech. Pokud v Británii hodláte zůstat pouze krátkou dobu, budete muset předložit kartu evropského nemocenského pojištění.

Jako člen státu EEA (spolu s manželem, manželkou, partnerem a dětmi) máte nárok na stejnou péči jako občané Británie. Pokud jste v Británii dočasně, při léčbě se bude brát v úvahu charakter zdravotní péče a očekávaná délka vašeho pobytu v Británii. Další informace vám poskytne praktický lékař.

Pokud potřebujete zdravotní péči

návštěvu. Většina lékařů vyžaduje **sjednání návštěvy**. Ordinace vám sdělí čas návštěvy lékaře. Návštěva je pouze pro **jednu osobu**. Dobu návštěvy u lékaře je nutné dodržet a pokud se nemůžete dostavit, **sdělte to lékaři**.

Praktický lékař vás napojí na ostatní zdravotnické služby včetně mateřské péče, rehabilitace a duševního zdraví a také nemocničních služeb, ne ale k ošetření chrupu či očí.

Mimo normální ordinační dobu

Všichni praktičtí lékaři mají opatření za účelem pomoci pacientům mimo ordinační dobu. Pokud vy sami nebo někdo, o koho pečujete, onemocní a myslíte si, že nemůžete počkat do otevření ordinace, zavolejte ordinaci, kde vám sdělí, jak obdržet zdravotní péči. Můžete také volat NHS 24 na čísle 08454 24 24 24.

NHS 24 také poskytuje všeobecné zdravotní rady. Další informace najdete na internetové adrese www.nhs24.co.uk

Menší nehody

Pokud se stane menší nehoda, musíte jít do nejbližší nemocnice, která má lékařskou pohotovost (Accident and Emergency).

Lékařská pohotovost

Pokud se jedná o nouzový případ, například někdo silně krvácí nebo přestal dýchat, volejte 999 a požádejte o ambulanci. Udejte své jméno a adresu, kam mají jet.

Vaše děti

Služby NHS poskytují zdravotní péči pro všechny děti a mladistvé. Mají také pravidelné prohlídky ve škole. Pokud máte děti, **musíte je zaregistrovat** u praktického lékaře.

Imunizace proti infekčním chorobám

Děti v Británii jsou obvykle očkovány k ochraně proti spalničkám, příušnicím, zarděnkám, obrně, záškrtu, tetanu a zápalu mozkových blan. Mohou být také vyšetřeny, jestli nemají tuberkulózu. Tyto nemoci mohou být velmi vážné a **proto je velmi důležité** ověřit si u vašeho lékaře, zdravotní návštěvy nebo školní sestry, zda vaše děti očkování potřebují.

Antikoncepce a sexuální zdraví

NHS v Glasgowě poskytuje zdravotnické služby v pohlavní a reprodukční oblasti prostřednictvím organizace **Sandyford Initiative**. Obdržíte zde také poradenské, informační a odborné služby. Všechny služby jsou bezplatné a nepotřebujete doporučení svého praktického lékaře. Sandyford Initiative má kliniky po celém městě Glasgow. Další informace získáte telefonicky.

The Sandyford Initiative

2-6 Sandyford Place
Sauchiehall Street
G3 7NB
Tel: 0141 211 8130

Kondomy můžete koupit v supermarketech, u benzinových čerpadel, na veřejných záchodcích a v lékárnách.

Lékárny

Pokud potřebujete nějaké léky, váš praktický lékař vám vystaví předpis (**prescription**), který musíte vzít do lékárny (**chemist nebo pharmacy**). Lékárna se může nacházet u ordinace praktického lékaře. Pokud ne, najdete ji v blízkosti svého bydliště.

Lékárníci vám také mohou dát radu a prodat léky na menší problémy, které nepotřebují lékařský předpis. Cena těchto léků je různá.

Cena léků a lékařských předpisů

Za lékařský předpis se účtuje poplatek (£5 za každou položku v dubnu 2008). Děti, těhotné ženy, starší osoby a osoby pobírající státní dávky nebo s nízkým platem tento poplatek neplatí.

Pokud potřebujete léky pravidelně, je dobré si z lékárny obstarat osvědčení o předplacení (**prepayment certificate**). To stojí £17 na 4 měsíce a £48 na 12 měsíců.

Další informace o poplatcích za lékařský předpis najdete v letáku HC11 v lékárně nebo na poště.

Zubní lékař

Měli byste se zaregistrovat u místního zubního lékaře. Seznam místních zubních lékařů obdržíte v knihovně, zdravotním středisku nebo se zeptejte sousedů či přátel. Registrovat se můžete u zubního lékaře NHS nebo soukromého (u soukromého budete platit za všechnu zubní péči). Pokud máte při hledání zubního lékaře problémy, volejte 0141 427 8232.

Vláda určuje poplatky za zubní péči NHS jednou za rok. Zubní prohlídka je zdarma. Poté platíte 80 % nákladů na ošetření, ale ne více než £384 za průběh jednoho léčení. Následující osoby dostávají bezplatnou péči NHS:

- Děti do 18 let
- Osoby mladší 19 let v denním studiu
- Těhotné ženy nebo ženy s dětmi do 12 měsíců
- Dospělí s minimální dávkou v důchodu nebo pobírající dávky jako podporu při nízkém příjmu či příspěvky pro ty, kteří si hledají práci

Osoby s nízkým příjmem (včetně starších osob a studentů) mohou požádat o pomoc při placení zubních poplatků vyplněním formuláře HC 1. Leták obdržíte u zubního lékaře nebo na poště.

Pokud potřebujete zubní pohotovost nebo vás bolí zub, zkontaktujte svého zubaře. Pokud nemáte zubního lékaře, zkontaktujte zubní nemocnici Dental Hospital, 378 Sauchiehall Street. Tel.: 0141 232 6323. Služby jsou bezplatné a musíte si sjednat návštěvu. Telefonovat můžete ve všední dny 9.00-12.45 hod. a 13.30-17.00 hod.

Péče o zrak

Oční test vám provede každý oční optik. Pokud máte nárok na bezplatné ošetření v rámci NHS, je vyšetření zraku zdarma. Budete muset zaplatit část nebo všechny náklady na brýle. Optik vám poradí ohledně ceny a dokumentů, které budete potřebovat. Pokud optik při vyšetření zraku zjistí nějaký zdravotní problém s očima, doporučí vás k praktickému lékaři.

Jiné zdravotní problémy

Zkontaktujte svého praktického lékaře, pokud vy sám nebo někdo, o koho pečujete, potřebuje odbornou pomoc nebo péči kvůli tělesnému postižení, zdravotním problémům nebo zvláštním potřebám. Lékař vám poradí ohledně pomoci, kterou můžete dostat.

Tlumočení

Pokud nemluvíte dobře anglicky, řekněte to na příjmu v ordinaci nebo v jiném zdravotnickém zařízení. Mohou pro vás zajistit tlumočnicka a poskytnout vám informace ve vašem jazyku.

Stížnosti

V případě, že nejste se službami spokojeni, si můžete stěžovat. Požádejte, aby vám vysvětlili proces stížností, který vás bude informovat o tom, jak podat stížnost.

Pomoc a informace

Pokud potřebujete pomoci s vyplňováním zdravotnických nebo jiných formulářů, zkontaktujte občanskou poradnu Citizen's Advice Bureau (viz str. 68).

Další informace obdržíte na telefonické bezplatné lince NHS Scotland na čísle 0800 22 44 88 nebo na internetových stránkách www.show.scot.nhs.uk a www.adviceguide.org.uk/scotland

Služby pro ženy

Rady a podpora

Pokud si chcete promluvit o nějakém problému nebo obavách s osobou ženského pohlaví, existuje mnoho služeb, které vám v tom mohou pomoci. Tyto služby jsou bezplatné. Nikomu neřeknou o tom, že jste s nimi mluvili. V případě, že se jedná o vážné riziko, přednost mají mladé ženy do 18 let a děti. Všechny níže uvedené služby vám mohou zprostředkovat odbornou pomoc. Sdělte jim, zda potřebujete tlumočnicka a zda si přejete, aby to byla žena.

Služby pro těhotné

Pokud jste těhotná, sjednejte si návštěvu u praktického lékaře. Ten vás pak spojí se službami pro těhotné.

Pokud se jedná o neplánované těhotenství, můžete se poradit s praktickým lékařem nebo zkontaktovat **Sandyford Initiative** na čísle 0141 211 8130. Sandyford Initiative můžete využít bez vědomí praktického lékaře.

Zdravotnické sexuální a reprodukční služby

klinika **Sandyford Initiative**, 4 Sandyford Place, Sauchiehall Street poskytuje služby v oblasti plánování rodičovství a pohlavního zdraví a její kliniky a střediska najdete po celém městě. Poskytuje také poradenské a informační služby a řadu odborných služeb jako testování pohlavní infekce. Další informace obdržíte na čísle 0141 211 8130 nebo na internetové adrese www.sandyford.org. Sandyford Initiative můžete kontaktovat bez vědomí praktického lékaře.

Znásilnění a sexuální napadení

pokud vás někdo znásilnil nebo sexuálně napadl, zkontaktujte krizová centra **Rape Crisis Centre, Rape Crisis Scotland National Helpline, Archway** nebo policii.

Rape Crisis Centre

Tel: 0141 552 3200

info@rapecrisiscentre-glasgow.co.uk

www.rapecrisiscentre-glasgow.co.uk

Linka pomoci Rape Crisis Scotland National Helpline:

08088 01 03 02 (denně od 6.00 hod. do půlnoci)

Archway poskytuje služby v oblasti soudního lékařství a podporu pro ženy, muže a mladistvé od 13 let, kteří byli znásilněni nebo sexuálně napadeni v průběhu uplynulých 7 dní. Služba je k dispozici non-stop, 7 dní v týdnu. Archway můžete zkontaktovat z kterékoli policejní stanice v Glasgowě nebo na čísle 0141 211 8175. Viz také on-line na www.archwayglasgow.com

2-6 Sandyford Place
Glasgow
G3 7NB

Domácí násilí

Pokud vás váš manžel/partner nebo někdo jiný doma napadá nebo zastrašuje, zkontaktujte **Glasgow organizaci na pomoc ženám (Glasgow Women's Aid)** nebo **linku pomoci obětem domácího násilí (Domestic Abuse Helpline)**. Mohou vám poskytnout radu a informace, kde najít pomoc. Můžete také zkontaktovat místní policii. Mají odborné pracovníky, kteří vám pomohou.

Domestic Abuse Helpline (kdykoli) Tel.: 0800 027 1235 (bezplatné volání)

Glasgow Women's Aid

30 Bell Street
G1 1LG
Tel: 0141 553 2022

Prostituce

Ženy se často stávají prostitutkami, protože nemají žádný jiný způsob získání finančních prostředků, které potřebují, například k zaplacení dluhu za výdaje na cestu do Británie, za ubytování nebo na živobytí.

Veřejná prostituce nebo provozování nebo práce v nevěstinci jsou protizákonné. Pokud něco takového děláte, riskujete zatčení a obvinění policejními orgány.

Některé ženy jsou přinuceny nebo podvedeny k prostituci jinou osobou. Přinucení ženy k prostituci nebo žití z jejich vydělaných peněz představuje vážný trestný čin. Pokud jste v takové situaci, oznamte to policii (viz strana 59).

Pokud si chcete s někým promluvit o tom co se děje, zkontaktujte **Base 75**. Nebudou vás odsuzovat ani nepředají vaše jméno jiným. Mohou vám poradit, poskytnout zdravotní pomoc a podporu a také vám pomoci s prostitucí přestat.

Base 75

75 Robertson Street

G2 8QD

Tel: 0141 204 3712

Osoby mladší 18 let

Pokud je nějaká osoba mladší 18 let zneužívána tím, že nedostává plat nebo je nucena k prostituci, může jí pomoci místní úřad sociální péče. Informace o místním úřadu sociální péče obdržíte na čísle 0141 287 2000.

Návrat domů

Pokud vás k příjezdu do Británie někdo přinutil nebo jste sem přišli a mysleli jste, že tu najdete zaměstnání a pak jste žádné nenašli, Mezinárodní organizace pro migraci (IOM International Organization for Migration) vám může pomoci s informacemi, jak se vrátit zpět do vlasti. Můžete také zkontaktovat velvyslanectví své země.

IOM International Organization for Migration

38 Queen Street

G1 3DX

Tel: 0800 783 2332 (bezplatné volání)

www.iomlondon.org

Děti a mládež

Rodiče se musí podle zákona starat o zdraví a prospěch svých dětí. Ve Skotsku je za dítě považována osoba mladší 16 let.

Dítě nesmíte nikdy nechat samotné, ani na krátkou dobu. Pokud musíte od dítěte odejít, musíte zajistit, aby na něj ve vaší nepřítomnosti dohlížel někdo jiný.

Je nezákonné dítě bít, ubližovat mu nebo ho zranit.

Poradenství a informace o všech otázkách týkajících se rodiny a dětí dostanete od zdravotního návštěvníka (prostřednictvím GP – viz str. 41), ve škole, kterou dítě navštěvuje a od sociálního pracovníka. Adresu a číslo nejbližšího úřadu sociální péče obdržíte na čísle 0141 287 2000 (viz také strana 31).

Toto číslo můžete také volat, když chcete zkontaktovat zaměstnance sociální péče pro **rozvoj komunity** v každé oblasti. Budou vás informovat o místních podpůrných skupinách pro vás a vaši rodinu a o programech jako jsou například jazykové skupiny pro starší mladistvé.

Péče o děti

Pokud potřebujete zajistit péči o děti v době, kdy pracujete, existuje několik možností. Musíte se o nich informovat a zjistit, která se nejlépe hodí vám a vašim dětem. Jejich ceny jsou různé. Všechny níže uvedené organizace jsou řízené a prověřované Komisí pro péči (Care Commission) www.carecommission.com (výjimkou je pokud pracují méně než dvě hodiny). Používání neregistrovaných služeb péče o děti nedoporučujeme.

1. Opatrovníci dětí

Opatrovníci se o děti starají ve svém vlastním domě.

2. Jesle

Jesle jsou spravovány týmem zaměstnanců. Některé jesle působí v rámci spolupráce s místním úřadem a poskytují místa s bezplatným, časově omezeným vzděláním pro děti předškolního věku od 3 do 4 let.

3. Kroužky

Kroužky jsou místa, kde si děti hrají a vzdělávají se. Některé kroužky působí v rámci spolupráce s místním úřadem a poskytují místa s bezplatným, časově omezeným vzděláním pro děti předškolního věku od 3 do 4 let.

4. Mimoškolní kluby

Mimoškolní kluby jsou určeny dětem školního věku a jsou otevřeny před začátkem a po skončení vyučovací doby. Nacházejí se obvykle poblíž nebo přímo ve školách.

Zkontaktujte dětskou informační službu **Glasgow Childcare Information Service**, kde dostanete bezplatné a důvěrné informace a rady ohledně registrované péče o děti ve vašem bydlišti:

Glasgow Childcare Information Service

Wheatley House
25 Cochrane Street
G1 1HL
Tel: 0141 287 5223

www.glasgow.gov.uk/en/Residents/GoingtoSchool/Nursery_Pre5/

Škola a vzdělávání

Za vzdělávání všech dětí ve městě jsou odpovědné školské a sociální služby městského úřadu Glasgow City Council.

Británie poskytuje **bezplatné** vzdělání všem dětem ve školním věku (věku přibl. 5-16 let). **Podle zákona** musí každé dítě ve školním věku chodit do školy. Musíte tedy své děti zapsat do školy co nejdříve. Své dítě zapíšete do školy zkontaktováním ředitele místní školy.

Děti normálně chodí do nejbližší školy, pokud ale chcete, aby vaše dítě chodilo do školy jiné, musíte v místní škole požádat o tzv. formulář žádosti pro zapsání (placing request form).

Pro hochy i dívky se poskytuje stejné vzdělání. Ve většině tříd se vzdělávají společně hoši i děvčata.

Pokud vaše dítě mluví málo anglicky nebo vůbec ne, bude mu poskytnuta podpora, aby se do třídy začlenilo a cítilo se tam dobře.

Pokud vaše dítě potřebuje další pomoc, například v případě poruch učení nebo tělesných poruch, bude mu poskytnuta plná podpora.

Předškolní vzdělání

Děti ve věku 3 a 4 let dostávají bezplatné předškolní vzdělání. Toto vzdělávání probíhá ve všední dny buď ráno nebo odpoledne. Informace obdržíte telefonicky u Pre-five Unit na čísle 0141 287 5227.

Školy prvního stupně

Děti nastupují do základní školy (mezi 1. březnem a 28. únorem) v roce, kdy dovrší 5 rok života. Základní školu děti navštěvují 7 let, od první do sedmé třídy (Primary 1 do Primary 7).

Školy druhého stupně

Děti nastupují do školy druhého stupně (mezi 1. březnem a 28. únorem) v roce, kdy dovrší 12 let. Děti mohou ukončit vzdělání, když dovrší 16 let. Pokud dovrší 16 let před koncem února, mohou opustit školu ještě v prosinci před Vánoci. Pokud dovrší 16 let před 30. zářím, mohou školu ukončit na počátku letních prázdnin v červnu a červenci.

Doba trvání učebního dne a školního roku

Školní docházka je od pondělí do pátku, normálně mezi 9.00 a 15.00 hod. (první stupeň) a 15.30 hod. (druhý stupeň).

Školní rok začíná v srpnu a končí v červnu. Během léta jsou dlouhé letní prázdniny (7 týdnů); 2 týdny v prosinci (Vánoce); 2 týdny v dubnu a 1 týden v říjnu. Jsou ještě další prázdniny a volné dny (kdy se školí učitelé). Jejich seznam vám poskytne škola.

Co se děti ve škole učí

Všechny děti ve Skotsku probírají osnovy 5-14, ve kterých se předpokládá, že se naučí různé předměty ve věku 5 až 14 let. Ve školách druhého stupně existují kvalifikace, kterých děti mohou dosáhnout, aby mohly postoupit na odbornou školu, universitu nebo do zaměstnání. Více informací o nich dostanete ve škole.

Když je nutná další pomoc

Pokud má vaše dítě potřeby další pomoci, prodiskutuje to s vámi vzdělávací oddělení. Potřeby pro další pomoc má dítě v případech, kdy nemůže mít užitek ze školního vzdělávání bez dodatečné pomoci. Další informace dostanete od týmu pro dodatečnou podporu při vzdělávání (Additional Support for Learning) na čísle 0141 287 4255.

Školní jídla

Všechny školy prvního stupně poskytují obědy. Oběd stojí £1,15. Na školách druhého stupně je výběr jídel v různých cenách. Pro děti, jejichž rodiče mají nízký příjem, jsou k dispozici **bezplatné** obědy. Informace o tom vám podá školní kancelář.

Ve většině škol jsou tzv. snídaňové kluby, které dětem od 8.15 hod. nabízejí **bezplatné snídaně**.

Ve školách prvního stupně dostávají děti každý den **bezplatnou porci ovoce**.

Školní oděvy

Většina škol povzbuzuje děti, aby nosily školní „uniformu“. Zpravidla se jedná o jednoduchou košili opatřenou logem školy. Děti rodičů, kteří mají nízký příjem mohou dostat grant pro školní oděv. Informace o tom vám podá školní kancelář.

Školy respektují, že některé děti musí nosit určitý druh oděvu z náboženských nebo kulturních důvodů nebo si zakrývat paže či nohy při sportu nebo plavání.

Doprava do školy

Vaše dítě má nárok na bezplatné dojíždění do školy pokud je místní škola od domova vzdálená více než jednu míli (1,6 km) pro děti ve škole prvního stupně a více než 2 míle (3,2 km) pro děti ve škole druhého stupně. Bezplatnou dopravu ale dítě nedostane, pokud dojíždí do školy, která není místní a je dále než 1 nebo 2 míle od domova. O školní průkazky na slevu můžete zažádat v oddělení Education Headquarters na čísle 0141 287 4701/4702/4703/4704.

Náboženství

V Glasgowě existují školy bez vyznání (nenáboženské) a římskokatolické školy.

Děti se nemusí ve škole účastnit dodržování žádných náboženských zvyků. Pokud chcete, aby se vaše dítě takových akcí neúčastnilo, oznamte to ve škole.

Oznamte škole, pokud máte nějaké náboženské či kulturní potřeby. V případě uznávaných náboženských příležitostí mimo křesťanské víry můžete své dítě omluvit ze školy až 3 dny v roce.

Disciplína

Školy podporují pozitivní chování dětí a dobré chování odměňují. Děti se netrestají žádnými tělesnými tresty. Za „špatné“ chování mohou děti dostat písemná cvičení nebo jsou jim odejmuty určité výsady (např. doba na hraní). V případě, že má škola ohledně chování nějakého dítěte obavy, promluví si o tom s jeho rodiči.

Rodiče ve škole

Rodiče jsou ve školách vítáni. Jednou nebo dvakrát za rok jsou pořádány tzv. rodičovské večírky. Na nich mají rodiče příležitost setkat se s učiteli svého dítěte a dozvědět se, jak si ve škole počínají. Jednou za rok rodiče obdrží písemnou zprávu o pokroku svého dítěte. Pokud neumíte číst anglicky, škola může zařadit, aby s vámi školní zprávu probral překladatel.

Rodiče se mohou zapojit do školní činnosti mnoha různými způsoby. Další informace obdržíte ve škole.

Tlumočnické služby

Škola může zařadit, aby při schůzce s učiteli byl přítomen tlumočnick. Pokud chcete hovořit s učiteli a budete potřebovat tlumočnicka, oznamte to prosím ve škole.

Zdravotnické služby

V každé škole je zdravotní sestra, která provádí zdravotní testy jako například zrakové nebo sluchové. Děti jsou také očkováni proti infekčním chorobám. Ohledně zdravotních prohlídek obdržíte vysvětlující dopis a budete požádáni dát k nim svůj souhlas.

Rasové obtěžování a šikana

Každá škola má zásady ohledně rasového obtěžování a šikany a problémy takového rázu se berou velmi vážně. Pokud vás nebo vaše dítě trápí něco, co se děje ve škole, oznamte to ve škole.

Kontakt na školskou centrálu (Education Headquarters)

Wheatley House, 25 Cochrane Street, G1 1HL

Phone: 0141 287 5384/4929

Email: education@glasgow.gov.uk

www.glasgow.gov.uk/education

Další nebo vyšší vzdělání

Po ukončení školní docházky mohou vaše děti chtít se svým vzděláváním pokračovat na odborné škole nebo univerzitě. Škola vám vysvětlí všechny možnosti. Seznam glasgowských odborných škol a univerzit najdete v knihovně nebo na internetu.

Studovat na odborné škole nebo univerzitě možná chcete i vy. Odborné školy a univerzity nabízejí široký výběr učebních kurzů (informace o odborných školách v Glasgově a okolí najdete na straně 13). V některých případech je možnost financování nebo jiné pomoci.

Univerzita Open University ve Skotsku má užitečný soubor informací pod názvem Diverse Routes into Higher Education: www.diverseroutes.co.uk

Neformální vzdělávání

Jedná se o třídy a aktivity v mnoha různých předmětech pro různé věkové skupiny. Podívejte se do knihovny nebo se spojte se zaměstnanci sociální péče pro **rozvoj komunity** ve vašem bydlišti (0141 429 8000).

Vaše bezpečí

Je důležité, aby všichni obyvatelé Glasgowu žili a pracovali společně a v bezpečných podmínkách.

1. Policie a zločinnost

Policejní sbor v Glasgowě je součástí policejní divize Strathclyde Police. Policejní stanice najdete ve všech čtvrtích Glasgowu (viz strana 60).

Policie není armádní organizace a není součástí ozbrojených sil. Jejich úkolem je pomáhat, aby Glasgow byl bezpečným místem k životu, práci a pro návštěvníky.

Pokud máte obavy o svou bezpečnost nebo bezpečnost vaší rodiny, řekněte o tom policii.

Policejní sbor má ve svých řadách policisty, kteří jsou speciálně vyškoleni, aby vám pomohli v případech, když vás někdo nějak zneužívá nebo vykořisťuje. Můžete požádat, že chcete mluvit s mužským nebo ženským příslušníkem policie.

Pokud potřebujete tlumočníka, požádejte o něj. Policie může zajistit tlumočení osobní nebo přes telefon.

Jak kontaktovat policii

Volejte 0141 532 2000 nebo navštivte libovolnou policejní stanici.

Jak ohlásit zločin

Pokud jste svědkem nebo obětí trestného činu:

- Pokud se jedná o nouzovou situaci, volejte 999 z jakéhokoli telefonu a požádejte o policii.
- Trestný čin můžete na policii nahlásit telefonicky na čísle 0141 532 2000 nebo zajděte na nejbližší policejní stanici.
- Pokud se jedná o rasistický nebo homofobní čin, můžete ho s plnou důvěrou nahlásit jiné organizaci než policii. Toto se nazývá dálkové hlášení (**Remote Reporting**). Další informace a seznam účastněných organizací najdete na www.strathclyde.police.uk

Bezpečná domácnost

Strathclyde Police vydala leták nazvaný Staying Safe (Jak zůstat v bezpečí), který podává informace o osobní bezpečnosti a bezpečné domácnosti. K dispozici je v různých jazycích. Leták obdržíte na policejních stanicích nebo na internetových stránkách na adrese www.strathclyde.police.uk

Policejní stanice

Glasgow City Centre:	50 Stewart Street, G4 0HY
Anderston:	945 Argyle Street, G3 8JG
Glasgow West End:	609-611 Dumbarton Road, G11 6HY
Garscadden:	2301 Great Western Road, G15 6RT
Maryhill:	1380 Maryhill Road, G20 9TX
Drumchapel:	300 Kinfauns Drive, G15 7HA
Saracen:	104 Barloch Street, G22 5BY
London Road:	85 London Road, G40 3RX
Baillieston:	24-26 Main Street, Baillieston, G69 6SL
Shettleston:	1051 Shettleston Road, G32 7PE
Baird Street:	6 Baird Street, G4 0EX
Springburn:	755 Hawthorn Street, G22 6AY
Easterhouse:	1 Bogbain Road, G34 9DU
Govan:	923 Helen Street, G52 1EE
Pollok:	3 Brockburn Crescent, G53 5AF
Giffnock:	Braidholm Road, G46 6HA
Cathcart:	744 Aikenhead Road, G42 0NS
Castlemilk:	Douglie Road, G45 9NH
Gorbals:	383 Cumberland Street, G5 0ST
Pollokshaws:	217 Shawbridge Street, G43 1QN
Craigie:	86 Craigie Street, G42 8NA

2. Řízení motorových vozidel

Co byste měli znát o řízení motorových vozidel v Británii:

1. Řídit motorové vozidlo v Británii můžete pokud je vám nejméně 17 let.

Řízení motorového vozidla bez platného řidičského průkazu nebo povolení je trestné. V závislosti na zemi, odkud jste přišli, budete moci řídit motorové vozidlo po dobu 12 měsíců ode dne, kdy jste vstoupili na britskou půdu za předpokladu, že jste držitelem plného řidičského průkazu vydaného ve vaší vlasti. Podrobné informace obdržíte na www.dvla.gov.uk nebo v letáku, který dostanete na místní poště.

Ještě před skončením 12měsíčního období musíte zažádat o dočasný řidičský průkaz, který vám umožní pokračovat s řízením motorových vozidel za předpokladu, že:

- Nad vámi dohlíží osoba starší 21 let, která má plný britský řidičský průkaz nejméně po dobu tří let
- Vozidlo vpředu i vzadu označíte značkami L, aby bylo patrné, že se učíte řídit
- Nebudete řídit na dálnici
- Nebudete za vozidlem vléct přívěsný vozík jakéhokoli druhu
- Na požádání předložíte svůj řidičský průkaz policistovi. Pokud tak nemůžete učinit okamžitě, musíte ho předložit co nejdříve nebo do 7 dnů na policejní stanici. Pokud to neučiníte, jedná se o trestný čin.

2. Povinné pojištění

Každá osoba, která řídí vozidlo na silnici musí mít podle zákona pojištění k pokrytí zákonné odpovědnosti za třetí stranu. Pojištění vás chrání po finanční stránce v případě, že se stanete účastníkem dopravní nehody. O jakékoli nároky vznesené proti vám se postará pojišťovna.

3. Vaše vozidlo musí mít osvědčení o technické kontrole

Každé vozidlo, které je 3 nebo více let staré, musí být prohlédnuto autorizovaným automobilovým technikem, který vám vydá osvědčení o testu (MOT certificate), které platí 12 měsíců. Osvědčení se musí obnovit každých 12 měsíců a vydávají ho pouze autorizované opravny.

4. Povinná známka o zaplacení daně z motorových vozidel (tax disc)

Pokud jste vlastníkem motorového vozidla, musíte ho zaregistrovat na úřadě pro registraci řidičů a vozidel (Driver and Vehicle Licensing Agency, DVLA). Pro své vozidlo musíte zakoupit kulatou známku na dobu 6 nebo 12 měsíců. Musíte ji vystavit na čelním skle svého vozidla. Kulatou známku můžete koupit na poště.

5. Bezpečnostní pásy musí být vždy zapnuté

V souladu se zákonem musí řidiči a všichni spolujezdci mít zapnuté bezpečnostní pásy nebo použít správnou dětskou sedačku. Každé dítě do výšky 135 cm nebo věku 12 let (cokoli nastane dříve) musí používat dětskou sedačku. Řidiči nesmí převážet děti jako spolucestující na předním sedadle jsou-li připoutány pouze bezpečnostním pásem. Dětské sedačky směřující dozadu nesmí být použity na sedadle chráněném airbagem. To však neplatí pokud byla funkce airbagu deaktivována.

6. Řízení pod vlivem alkoholu nebo drog je zakázáno

Pokud hladina alkoholu ve vašem dechu, krvi nebo moči přesáhne povolený limit, je řízení motorového vozidla trestným činem. Nedá se přesně říct, kolik můžete vypít a vejít se do povoleného limitu. Nejlepší radou je: **vůbec nepijte, když chcete řídit.**

7. Musíte znát pravidla silničního provozu

Ministerstvo dopravy vydává Pravidla silničního provozu (Highway Code), který uvádí pravidla na vozovce. Mnohé z těchto pravidel jsou zákonnými požadavky a jejich porušení je trestným činem. Výtisk pravidel si můžete koupit v knihkupectvích, trafikách a u benzínových pump nebo se na ně podívat na www.direct.gov.uk

Řízení bez řidičského průkazu, osvědčení o pojištění či technické prohlídky nebo ve vozidle bez známky o zaplacení daně je trestný čin.

Další informace

Navštivte www.dvla.gov.uk, telefonujte na číslo 0870 850 0007 nebo osobně v kanceláři DVLA na 46 West Campbell Street, G2 6TT.

STRATHCLYDE
POLICE

STAYING SAFE

Personal safety advice for you
and your family

Knihovny

V Glasgově je mnoho knihoven. Knihovnické služby jsou **bezplatné**. V knihovně můžete najít informace o svém bydlišti, přečíst si noviny, používat počítač a internet nebo si půjčovat knihy a disky CD a DVD. Mnoho knihoven má knihy a časopisy v jiných jazycích než v angličtině. Ve všech knihovnách najdete knihy a kouty speciálně pro děti. Pokud žijete, pracujete nebo studujete v Glasgově, zaregistrujte se v nejbližší knihovně. Nejbližší knihovnu najdete na www.glasgow.gov.uk nebo telefonicky 0141 287 2999.

ANNIESLAND

833 Crow Road, G13 1LE

Tel: 0141 954 5687

BAILLIESTON

141 Main Street, G69 6AA

Tel: 0141 771 2433

BARMULLOCH

46 Wallacewell Quadrant, G21 3PX

Tel: 0141 558 1772

BRIDGETON

23 Landressy Street, G40 1BP

Tel: 0141 554 0217

CARDONALD

1113 Mossbank Drive, G52 3BU

Tel: 0141 882 1381

CASTLEMILK

100 Castlemilk Drive, G45 9TN

Tel: 0141 634 2066

COUPER INSTITUTE

84 Clarkston Road, G44 3DA

Tel: 0141 637 1544

CRANHILL BEACON

200 Bellrock Street, G33 3LZ

Tel: 0141 774 3736

DENNISTOUN

2a Craighpark, G31 2NA

Tel: 0141 554 0055

DRUMCHAPEL

65 Hecla Avenue, G15 8LX

Tel: 0141 944 5698

ELDER PARK

228a Langlands Road, G51 3TZ

Tel: 0141 445 1047

GORBALS

180 Crown Street, G5 9XD

Tel: 0141 429 0949

GOVANHILL

170 Langside Road, G42 7JU

Tel: 0141 423 0335

HILLHEAD

348 Byres Road, G12 8AP

Tel: 0141 339 7223

IBROX

1 Midlock Street, G51 1SL
Tel: 0141 427 5831

KNIGHTSWOOD

27 Dunterlie Avenue, G13 3BB
Tel: 0141 959 2041

LANGSIDE

2 Sinclair Drive, G42 9QE
Tel: 0141 632 0810

LIBRARY AT THE BRIDGE

1000 Westerhouse Road,
Easterhouse, G34 9JW
Tel: 0141 276 9712

LIBRARY AT GOMA

Gallery of Modern Art
Queen Street, G1 3HA
Tel: 0141 248 0143

MARYHILL

1508 Maryhill Road, G20 9AD
Tel: 0141 946 2348

MILTON

163 Ronaldsay Street, G22 7AP
Tel: 0141 772 1410

MITCHELL (LENDING LIBRARY)

Granville Street, G3 7DN
Tel: 0141 287 2872

PARKHEAD

64 Tollcross Road, G31 4XA
Tel: 0141 554 0198

PARTICK

305 Dumbarton Road, G11 6AB
Tel: 0141 339 1303

POLLOK

1066 Barrhead Road, G53 5AB
Tel: 0141 270 1826

POLLOKSHAWS

50/60 Shawbridge Street, G43 1RW
Tel: 0141 632 3544

POLLOKSHIELDS

30 Leslie Street, G41 2LF
Tel: 0141 423 1460

POSSILPARK

127 Allander Street, G22 5JJ
Tel: 0141 336 8110

RIDDRIE

1020 Cumbernauld Road, G33 2QS
Tel: 0141 770 4043

ROYSTON

67 Royston Road, G21 2QW
Tel: 0141 552 1657

SIGHTHILL

Fountainwell Square, G21 1RB
Tel: 0141 558 6910

SHETTLESTON

154 Wellshot Road, G32 7AX
Tel: 0141 778 1221

SPRINGBURN

Kay Street, G21 1JY
Tel: 0141 557 5878

WHITEINCH

Kay Street, G21 1JY
Tel: 0141 959 1376

WOODSIDE

343 St. George's Road, G3 6JQ
Tel: 0141 332 1808

Vaše práva k pobytu ve Spojeném království

Po uplynutí 12 měsíců během nichž jste v Británii bez přerušení zákonně pracovali a byli jste registrováni v Programu registrace pracujících nebo v Programu pro pracovníky z přístupových krajín (Accession Workers Scheme), můžete požádat o povolení k pobytu. Povolení vám dává právo žít a pracovat ve Spojeném království a stejná práva k sociálním, zdravotnickým a bytovým službám jako britským občanům. Formulář EEA1 (osvědčení o registraci) obdržíte od oddělení žádostí hraničního a cizineckého úřadu Ministerstva vnitra (Home Office Border and Immigration Authority Application Forms Unit) na tel. č. 0870 241 0645 nebo na internetové stránce www.bia.homeoffice.gov.uk.

Po pěti letech trvalého pobytu můžete požádat o povolení k pobytu na dobu neurčitou pomocí formuláře EEA3.

Informace vám podá oddělení dotazů ohledně přistěhovalectví (**Immigration Enquiry Bureau**) na čísle 0870 606 7766.

Návrat domů

Pokud vás do Británie propašovali nebo přivezli nedobrovolně a/nebo nemáte v Británii žádný legální status, můžete zkontaktovat **Mezinárodní organizaci pro migraci (IOM International Organization for Migration)**. Mohou vám poskytnout informace o tom, jak se bezpečně vrátit zpět domů. Můžete také zkontaktovat velvyslanectví své země.

IOM International Organization for Migration

38 Queen Street

Glasgow

G1 3DX

Tel: 0800 783 2332 (bezplatné volání)

www.iomlondon.org

Další rady a informace

V Glasgowě je možné od mnoha organizací dostat bezplatné, důvěrné a nezávislé informace. Níže uvádíme organizace, které pracují s lidmi po celém městě a mohou vás informovat o jiných organizacích v okolí vašeho bydliště. Všechny jsou začleněny do informační sítě Glasgow's Advice and Information Network (GAIN).

GAIN Helpline: 0808 801 1011

www.gain4u.org.uk

Citizens Advice Direct Helpline: 0870 290 3000

www.citizensadvice.org.uk   www.adviceguide.org.uk

Glasgow Central Citizens Advice Bureau

(informace obdržíte v místní pobočce CAB)

1st Floor, 88 Bell Street,

G1 1LQ Tel: 0141 552 5556

www.adviceguide.org.uk

Právo

Ethnic Minorities Law Centre (právní rady pro etnické menšiny)

41 St Vincent Place, G1 2ER

Tel: 0141 204 2888

www.emlc.org.uk

Legal Services Agency (právní služby)

Fleming House, 134 Renfrew Street, G3 6TS

Tel: 0141 353 3354

www.lsa.org.uk

Bydlení

Positive Action in Housing, 98 West George Street, G2 1PJ

Tel: 0141 353 2220

www.paih.org

Finanční otázky

Social Work Money Advice Team

Nye Bevan House 2, 20 India St, G2 4PF

Tel: 0141 287 9761

Užitečné webové stránky

Uvítací informace skotské vlády:

www.scotlandistheplace.com

POZNÁMKY